

HABER-SEN

BASIN YAYIN İLETİŞİM ve POSTA EMEKÇİLERİ SENDİKASI
MEDIA COMMUNICATION AND POSTAL EMPLOYEES UNION

10 Soruda 657 Sayılı Yasa

Nasıldı? Ne Olacak? Ne Yapmalı?

I. Daha Önce Nasıldı?

Güvenceli bir çalışma biçimini esas alan 657 Devlet Memurları Yasası'nın çıktığı yıllarda dünya, iki kutuplu bir dünyaydı. Birçok kapitalist ülkede, kitlelerin sosyalizme yönelişini engellemek amacıyla “Sosyal Devlet” uygulaması devreye sokulmuştu. 657 sayılı yasa, söz konusu anlayışın ülkemiz özelindeki az sayıdaki örneklerinden biriydi.

Şimdi Ne Olacak?

Emperyalist tekeller, sosyalizmi artık bir “tehdit” olarak görmüyorlar. GATS(Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) ile kamusal alanları ticarete açıyorlar. Bu, başta kamu sektöründe çalışanlar olmak üzere, emekçilerin kazanılmış tüm haklarını kaybedebileceği bir sürecin fitilinin ateşlenmesi anlamına geliyor.

II. Daha Önce Nasıldı?

Kamu çalışanlarının tanımlı görevleri, sorumluluk ve hakları vardı. Yapılan işin niteliği de işyeri de tanımlıydı. İşin niteliği ve işyeri keyfi olarak değiştirilemezdi.

Şimdi Ne Olacak?

“Fonksiyonel esneklik” adına bir kişiye birden çok iş yaptırılabilir. “Sayısal esneklik” uygulamasının doğal bir sonucu olarak kamu çalışanlarının üzerindeki iş yükü artacak, az sayıda çalışanla daha çok iş yaptırılabilir. “Ücret esnekliği” adına aynı işi yapanlara farklı ücret ödenebilecek.

III. Daha Önce Nasıldı?

Çalışma süreleri net ve tanımlıydı. Eğitim sektöründe örneğin, öğretmenlerin eve iş götürmesi; soru hazırlama, sınav kağıdı okuma ve planlama ile sınırlıydı. Bunun için de “ek ders ücreti” ödenirdi.

Şimdi Ne Olacak?

Kamu emekçilerine, görev ve sorumluluklarının dışında angarya görevler verilebilecek ve ücrete tabi olmaksızın çalıştırılabilir. Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun ifadesiyle “Öğretmenler cumartesi günleri de çalışacak, gerekirse 7/24 çalışacaklar”. Bu yasayla birlikte, rekabetçi kölelik düzeninin ihtiyaç duyduğu “sonsuz mesai” uygulamasının önu açılacak.

IV. Daha Önce Nasıldı?

Önceleri eve iş götürülmezdi, cumartesi çalışmaları yoktu. Bayram ve resmi tatillerde çalışılmazdı. Performans kriterleri, fonksiyonel esneklik, ücret esnekliği gibi kavramlar yoktu.

Şimdi Ne Olacak?

Performans ölçüm kriterleri ile “fonksiyonel esneklik” adı altında çalışanlar bir gün gişede diğer gün gelen giden servisi ertesi gün tt gişede çalıştırılabilir.

“Sayısal esneklik” ile dağıtıcı normları eksik olduğu halde münhal olan ve izinli raporlu olan cihetlere diğer çalışanların yapmış olduğu teslimat yasal hale gelecek.

“Ücret esnekliği” kavramı ile mevcut halde uygulanan, aynı işi yapıp farklı maaş alan taşeron,ihs personelin durumlarında herhangi bir iyileştirme olmayacağı gibi, 399'a tabi personel de iş güvencesini kaybedecek.

Tatil günleri çalışılmaları olup, Mesai saatleri uzatılabilecek.

V. Daha Önce Nasıldı?

Kadınlar 20, erkekler 25 yıl çalışarak emekli olma hakkını elde edebiliyordu. Geçen zaman içinde, özellikle SSGSS uygulaması ile birlikte hak kayıpları meydana geldi. Emeklilik yaşı kadınlarda 60, erkeklerde ise 65 yaşa çekildi.

Şimdi Ne Olacak?

Devlet, kamu emekçilerinin aylık maaş ve sigorta primi ödemelerinde tasarrufa giderek “Kamusal Emekliliği” tamamen ortadan kaldırabilecek.

VI. Daha Önce Nasıldı?

657 Sayılı DMY'nin kamu çalışanları; hükümetin değil, kamunun memuruydu ve yasal kriterler ve yönetmeliklerle görev yapardı.

Şimdi Ne Olacak?

Hükümetin talepleri doğrultusunda hareket etmeyen kamu emekçileri, işini kaybedebilecek.

VII. Daha Önce Nasıldı?

Kamu çalışanları ve kurum yöneticileri arasındaki ilişki görev tanımlarıyla belirlenmişti. Yasada tanımlı olmayan hiç bir görev kamu çalışanına teklif edilemezdi; edilse bile çalışan reddetme hakkına sahipti.

Şimdi Ne Olacak?

Kurum yöneticileri, hükümetin temsilcisi gibi davranabilecek. Şirket yöneticisi ile çalışanlar arasında geçerli olan piyasa ilişkisi, kamusal alanın hakim ilişki biçimi haline gelecek.

VIII. Daha Önce Nasıldı?

Kamu çalışanları hakkında yürütülen soruşturmalar yargı kararlarına tabi kılınmıştı. Yargı kararı olmadan kimsenin işine son verilemezdi.

Şimdi Ne Olacak?

2011'de çıkartılan 6111 sayılı torba yasa ile iş güvencesi büyük oranda zaten kaldırılmıştı. Eyleme katılma, iş yavaşlatma vb. nedenlerle kamu çalışanlarının işine son verilebiliyordu. Bu durum, itaat etmeyen herkesi kapsayacak şekilde genişletilebilecek.

IX. Daha Önce Nasıldı?

4/B, 4/C, 50D vb. uygulamalarla kamusal alana yönelik müdahaleler gerçekleştirilmiş ve güvencesiz esnek çalışma büyük ölçüde hayata geçirilmişti; ancak bütün bunlara rağmen sınırlı da olsa iş güvencesiyle çalışanlar vardı.

Şimdi Ne Olacak?

Tüm statüler kaldırılacağı için, kamu emekçileri, tıpkı 4/B, 4/C, 50D vb. gibi güvencesiz ve esnek çalışma koşullarında işlerini yapmak zorunda kalacak.

X. Ne Yapmalı?

Mevcut 657 sayılı DMY, bugün artık 1965 yılındaki içeriğinin çok uzağındadır. İş güvencesinin altı büyük ölçüde oyularak esnek ve güvencesiz bir yasa durumuna getirilmiştir. “Kamu Personeli Rejimi Yasası”na karşı direnç geliştirirken 657 sayılı DMY’yi savunma durumuna düşülmemeli, net bir şekilde “güvenceli iş, güvenceli gelecek” içerikli bir çalışma düzeni talep edilmelidir.

İşçi-memur-sözleşmeli ayırımını kaldıracağını söyleyen hükümet, herkesin statüsünü aynılaştırarak kölelik koşullarında çalıştırmayı hedeflemektedir.

Kölelik yasalarına karşı tüm emekçiler tarafından ortak bir mücadele hattının yaratılması hayati önemde bir ihtiyaç olarak kendisini dayatmaktadır.

Kuşku yok ki, sermayenin bu yeni ve organize saldırısı, tüm emekçilerin ortaklaştığı bir emek hareketinin örgütlenebilmesiyle ilgili uygun bir zemin oluşturacak; ortak sorunlar etrafında birleşen emekçiler, üretimden gelen güçlerini açığa çıkaracak büyük bir emek hareketini bugünden yarına adım adım inşa edeceklerdir.

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA , YA HEP BERABER YA HiÇ BİRİMİZ !

HABER-SEN
BASIN YAYIN İLETİŞİM VE POSTA EMEKÇİLERİ SENDİKASI
MEDIA COMMUNICATION AND POSTAL EMPLOYEES UNION
BÜLTENİ

Adres: Fidanlık Mahallesi Adakale Sokak No: 28/1-4 Yenışehir/ANKARA
Telefon: (0312) 434 37 30-40 (0533) 657 69 96 Faks: (0312) 434 37 10
E-posta: iletisim@habersen.org.tr veya habersen@hotmail.com
web adresi: www.habersen.org.tr

Haber-Sen Basın Yayın İletişim ve Posta Emekçileri Sendikası Adına
Sahibi: Cemalettin YÜKSEL
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Veli Korhan RÜZGAR
Genel Basın Yayın Eğitim Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri

Baskı: Mattek Matbaacılık Basım Yayın Tanıtım Tic. San. Ltd. Şti.
Ağaç İşleri Sanayi Sitesi 1354 Cad. 1362 Sk. No: 35 İvedik/Ankara
Tel: 0312 433 23 10